

CIRCULAȚIA ACTELOR AUTENTICE NOTARIALE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Ce înseamnă recunoașterea unui act autentic străin?

Doctrina dreptului în România nu s-a ocupat de chestiunea recunoașterii actelor autentice, deși ca practicieni am aplicat de nenumărate ori principiile ce o guvernează, nu numai după aderarea României la Comunitatea Europeană, dar și înainte. În cele ce urmează vom limita analiza doar la problematica actelor autentice întocmite de notari.

Denumirea de “recunoaștere” a actelor autentice o găsim în unele Regulamente comunitare, dar conținutul acestei noțiuni ni se conturează mai greu din cuprinsul acestora ca noțiune de sine-stătătoare, ci mai mult prin juxtapunerea procedurii de recunoaștere a hotărârilor judecătorești.

Putem de aceea aprecia că, prin recunoașterea unui act autentic străin se înțelege procedeul juridic ce permite actului autentic emis într-un stat (denumit stat emitent) să producă efecte depline într-un alt stat (denumit stat de destinație).

Observăm că recunoașterea este legată de efectele actului juridic în sensul de *negotium juris*. Instrumentul este cel care circulă, făcând ca efectele operațiunii juridice căreia îi dă formă să se producă dincolo de teritoriul statului unde a fost încheiat. Din acest motiv actul autentic nu poate produce în statul de destinație mai multe efecte decât cele pe care le-ar produce în statul de origine.

Numai un act autentic valabil întocmit în statul emitent poate fi supus recunoașterii în statul de destinație, de aceea chiar și în domeniile în care Regulamentele europene vorbesc despre o recunoaștere automată a actului autentic, aceasta nu trebuie confundată cu îndeplinirea condițiilor de fond și de formă pentru valabilitatea actului.

Dacă raportul juridic pentru a cărui naștere, constituire sau stingere este întocmit actul autentic prezintă elemente de extraneitate, în scopul recunoașterii se va aprecia valabilitatea de fond și de formă a actului autentic străin în conformitate cu legea aplicabilă, desemnată de normele dreptului internațional privat. Sublinierea prezintă o importanță deosebită, deoarece, în multe situații este posibil ca legea în conformitate cu care se va aprecia dacă actul străin îndeplinește sau nu condițiile de fond și de formă să nu fie chiar legea statului unde actul a fost emis, ci o altă lege străină, dar desemnată ca aplicabilă de normele de drept internațional privat. Pentru a determina care este legea aplicabilă, regulile de conflict vor fi regăsite fie în Legea nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat, fie în Regulamentele europene, în materiile în care acestea au fost emise pentru uniformizarea dreptului internațional privat al statelor membre- de exemplu, în materia contractuală Regulamentul Roma I, în materia obligațiilor necontractuale Regulamentul Roma II, etc.

De asemenea, recunoașterea actului autentic nu trebuie confundată cu necesitatea supralegalizării sau aplicării Apostilei, după caz, deoarece acestea sunt doar formalități administrative menite să asigure libera circulație a actelor autentice. Orice formă de supralegalizare facilitează eficacitatea internațională a actelor, dar nefiind altceva decât o simplă formalitate administrativă, nu poate să confere, pe de o parte, nici caracter autentic unui act ce nu are această calitate, nici valabilitate unui act autentic nul pentru neîndeplinirea condițiilor de fond sau de formă. Orice formă de supralegalizare, fie ea și în procedura simplificată a Apostilei, nu constituie decât o confirmare a *autenticității actului* asupra căruia a fost aplicată, în sensul de a garanta proveniența și semnarea sa de către persoana calificată din statul emitent.

Apostila nu are aptitudinea de a califica un act ca fiind autentic, iar aplicarea ei nu se limitează la actele notariale, ci privește și acte emise de alte autorități, acte întocmite de un funcționar sau documente administrative.

2. Principiul recunoașterii automate a actelor autentice

Unii autori francezi apreciază că în materia actelor autentice se aplică principiul recunoașterii automate, înțelegând prin recunoașterea automată a unui act autentic străin faptul că un act autentic valabil încheiat, calificat ca atare în statul emitent și a cărei autenticitate este atestată prin orice formă de supralegalizare, va produce efecte depline în statul de destinație, fără a fi necesară îndeplinirea vreunei proceduri sau formalități suplimentare.

Autorii români s-au ferit să enunțe un asemenea principiu, iar la nivelul Consiliului Notariatelor din Uniunea Europeană chestiunea recunoașterii actelor autentice este încă o materie sensibilă.

Înainte de a deveni membri ai Uniunii Europene, se aprecia în doctrină că materia recunoașterii autentice era reglementată de art. 165 din Legea nr. 105/1992¹, care îngloba în noțiunea de hotărâre străină, sub aspectul recunoașterii, și actele notariatelor sau ale altor autorități competente și pe cale de consecință, supunea recunoașterea actelor autentice acelorași reguli pe care le urma și recunoașterea hotărârilor judecătorești.

Adoptând această opinie ar trebui să invocăm dispozițiile art. 166 și următoarele din Legea nr. 105/1992² și să apreciem prin prisma art. 165 că actele autentice în materie de statut civil sunt recunoscute de plin drept în România, iar celelalte acte autentice pot fi recunoscute, numai în baza unei hotărâri judecătorești, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 167 și nu există niciun motiv de nerecunoaștere dintre cele prevăzute la art. 168 din Legea nr. 105/1992.

Apreciez însă că domeniul de aplicare al art. 165 din Legea nr. 105/1992 nu cuprinde și actele autentice notariale, emise în temeiul înțelegerii depline a părților, ci doar domeniul actelor cu caracter jurisdicțional, indiferent de emitentul lor. Pentru această concluzie putem invoca situația actelor notariale emise în unele state membre, și care au caracter jurisdicțional în anumite situații deoarece în acea procedură notarul este numit de judecător și îndeplinește acte cu acest caracter în temeiul puterii de jurisdicție ce i-a fost delegată.

Nu invocăm aici practica recunoașterii actelor străine în România, care este contrară art. 166 și următoarele din Legea nr. 105/1992. Dar invocăm ca argument de text tocmai articolul 165 care vorbește de acte jurisdicționale, indiferent de emitentul lor, în această categorie neputând să fie cuprinse actele autentice întocmite de notari, ca urmare a unei proceduri necontencioase.

De aceea, consider că până la intrarea în vigoare a Legii nr. 191/2007 de aprobare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 119/2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor Regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană, printre acestea fiind și Regulamentul Bruxelles I, recunoașterea actelor autentice notariale a fost o chestiune rezolvată doar de practică, prin aplicarea principiului recunoașterii automate, chiar dacă acesta nu era reglementat de legislația în vigoare.

În prezent, recunoașterea actelor autentice străine este guvernată de următoarele principii:

1. Sediul materiei se regăsește în Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind

¹ Art. 165 din Legea nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat: “În cazul prezentei legi, termenul de hotărâri străine se referă la actele de jurisdicție ale instanțelor judecătorești, notariatelor sau oricăror autorități competente dintr-un alt stat.”

² Art. 166 din Legea nr. 105/1992 : “Hotărârile străine sunt recunoscute de plin drept în România, dacă se referă la statutul civil al cetățenilor statului unde au fost pronunțate sau dacă, fiind pronunțate într-un stat terț, au fost recunoscute mai întâi în statul de cetățenie al fiecărei părți.”

Art. 167 din Legea nr. 105/1992 : “Hotărârile referitoare la alte procese decât cele arătate în art. 166 pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: a) hotărârea este definitivă, potrivit legii statului unde a fost pronunțată; b) instanța care a pronunțat-o a avut, potrivit legii menționate, competența să judece procesul; c) există reciprocitate în ce privește efectele hotărârilor străine între România și în statul instanței care a pronunțat hotărârea. Dacă hotărârea a fost pronunțată în lipsa părții care a pierdut procesul, trebuie să se constate, de asemenea, că i-a fost înmănată în timp util citația pentru termenul de dezbateri în fond, cât și actul de sesizare a instanței și că i s-a dat posibilitatea de a se apăra și de a exercita calea de atac împotriva hotărârii.

Caracterul nedefinitiv al hotărârii străine, decurgând din omisiunea citării persoanei care nu a participat la proces în fața instanței străine, poate fi invocat numai de către acea persoană.”

Art. 168 din Legea nr. 105/1992 : “Recunoașterea hotărârii străine poate fi refuzată în unul dintre următoarele cazuri: 1. hotărârea este rezultatul unei fraude comise în procedura urmată în străinătate; 2. hotărârea încalcă ordinea publică de drept internațional privat român; Constituie un asemenea temei de refuz al recunoașterii încălcarea dispozițiilor art. 151 privitoare la competența exclusivă a jurisdicției române;

Procesul a fost soluționat între aceleași părți printr-o hotărâre, chiar nedefinitivă, a instanțelor române sau se află în curs de judecare în fața acestora la data sesizării instanței străine.

Recunoașterea nu poate fi refuzată pentru singurul motiv ca instanța care a pronunțat hotărârea străină a aplicat o altă lege decât cea determinată de dreptul internațional privat român, afară numai dacă procesul privește starea civilă și capacitatea unui cetățean român, iar soluția adoptată diferă de cea la care s-ar fi ajuns potrivit legii române.”

competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000, Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui Titlu Executiv European pentru creanțele necontestate, care consacră principiul recunoașterii automate a actelor autentice străine.

2. Nu există norme de aplicare universală în ceea ce privește recunoașterea actelor autentice străine, ci doar unele norme sectoriale. Pentru cele mai utilizate categorii de acte – în materia succesiunilor și regimurilor matrimoniale – lipsa unei reglementări comunitare face ca soluțiile în aceste materii să fie dintre cele mai diverse. Recunoașterea automată se aplică numai actelor care cad în domeniul de aplicare a Regulamentelor. De exemplu, în domeniul de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 44/2001 intră actele în materie civilă și comercială, dar sunt exceptate starea și capacitatea persoanelor fizice, regimurile matrimoniale, testamentele și succesiunile. De asemenea în art. 1 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 este determinată sfera de aplicare a acestuia, din care sunt excluse actele fiduciare și succesiunile.

3. Recunoașterea automată privește actele declarate ca autentice de normele de drept ale statului în care actul a fost întocmit.

Înainte de a proceda la recunoașterea fără nici o altă procedură suplimentară, a efectelor unui act străin, va trebui să stabilim că acest act are caracterul de act autentic. În acest scop, aplicarea definiției actului autentic din art. 4 pct. 3 al Regulamentului (CE) nr. 805/2004 ne apare ca un instrument util de calificare. Conform acestuia, un act autentic “înseamnă (a) un act întocmit sau înregistrat în mod formal ca act autentic și a cărui autenticitate: (i) se referă la semnătura și conținutul actului autentic și (ii) a fost stabilită de către o autoritate publică sau orice autoritate împuternicită în acest sens de către statul membru de origine; sau (b) o convenție în materie de obligații de întreținere încheiată cu autoritățile administrative sau autenticată de acestea,”

De asemenea, pentru a califica un act străin ca având caracter de act autentic va trebui să luăm în considerare normele statului emitent. Acest argument a fost clar subliniat de Curtea de Justiție a Comunităților Europene, în decizia Unibank, atunci când s-a pronunțat asupra art. 50 din Convenția de la Brussels din 1968 privind jurisdicția și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (înlocuită ulterior de Regulamentul Bruxelles I între statele membre): “natura autentică a unui asemenea instrument trebuie stabilită dincolo de orice îndoială astfel încât instanța statului în care se cere executarea să se poată întemeia pe autenticitatea acestuia. Din moment ce instrumente întocmite între părți nu sunt prin ele însele autentice, implicarea unei autorități publice sau a oricărei alte autorități delegate de statul de origine în acest scop, este necesară pentru a le conferi caracterul de act autentic. “

3. Prevederile Regulamentelor europene în materia recunoașterii actelor autentice

Pentru a analiza principiul recunoașterii automate a actelor autentice, așa cum este el configurat în dreptul privat al Uniunii Europene este necesar să facem o dublă delimitare.

Prima este determinată de câmpul de aplicare a Regulamentelor, care delimitează sub aspect material sfera actelor autentice care intră sub incidența lor.

Cea de a doua este determinată de data intrării în vigoare a actului normativ. Și anume, putem vorbi de recunoașterea automată numai pentru actele autentice întocmite într-un stat membru (cu excepția Danemarcei) după intrarea în vigoare a Regulamentului european sub incidența căruia cade actul autentic respectiv, și anume 1 martie 2002 pentru acte cărora li se aplică Regulamentul (CE) nr. 44/2001 și 1 martie 2005 pentru actele cărora li se aplică Regulamentul (CE) nr. 2201/2003.

Pentru actele emise anterior, precum și față de Danemarca, între statele semnatare se aplică art. 50 din Convenția de la Lugano din 16 septembrie 1988 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială sau art. 50³ din [Convenția de la Bruxelles](#) din 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, convenție neratificată de România.

³

Art. 50: “Un document care a fost întocmit sau înregistrat ca act autentic și care este executiv într-un stat contractant va fi declarat executiv într-un alt stat contractant în baza unei cereri făcute conform procedurii prevăzute de art. 31 și următoarele. Cererea poate fi respinsă dacă executarea actului autentic este contrară ordinii publice din statul de destinație. Actul trebuie să îndeplinească condițiile pentru a stabili caracterul său autentic în statul de origine. Prevederile Secțiunii 3 Titlul III sunt aplicabile. “

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 își propune, conform Considerentului (22) să asimileze "hotărârilor judecătorești" actele autentice și acordurile între părți care sunt executorii într-un stat membru, în scopul aplicării normelor de recunoaștere și de executare. Considerentul (21) declară că recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești pronunțate într-un stat membru ar trebui să se bazeze pe principiul încrederii reciproce, iar motivele de refuz al recunoașterii ar trebui reduse la minimul necesar.

În acest context se înscriu și prevederile Secțiunii 5, „Acte autentice și acorduri”, care în art. 46 afirmă că „Actele autentice primite și executorii într-un stat membru, precum și acordurile între părți, executorii în statul membru de origine, sunt recunoscute și considerate executorii în aceleași condiții ca și hotărârile.”

Pe cale de consecință, pentru a stabili în ce condiții are loc recunoașterea unui act autentic ce se înscrie în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 2201/2003, vom recurge la aplicarea art. 21 alin. (1) ce reglementează recunoașterea unei hotărâri judecătorești, care afirmă că hotărârile judecătorești pronunțate într-un stat membru se recunosc în celelalte state membre fără a fi necesar să se recurgă la vreo procedură.

Art. 21 coroborat cu art. 46 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 ne conduc la concluzia că actele autentice întocmite într-un stat membru, în materiile ce cad în domeniul de reglementare al acestuia, așa cum au fost ele stabilite în art. 1⁴ alin.(1) și (2), cu limitările și excepțiile din art. 1 alin. (3), sunt recunoscute în celelalte state membre fără să se recurgă la vreo procedură.

Reiterez în acest context sublinierea făcută inițial, și anume aceea că recunoașterea trebuie distinsă de supralegalizare, și că lipsa vreunei proceduri suplimentare de recunoaștere a unui act autentic nu se referă la aplicarea apostilei ca formalitate administrativă.

⁴Art.1 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003: ”(1) Prezentul regulament se aplică, oricare ar fi natura instanței, materiilor civile privind:(a) divorțul, separarea de drept și anularea căsătoriei;(b) atribuirea, exercitarea, delegarea, retragerea totală sau parțială a răspunderii părintești.

(2) Materiile prevăzute la alineatul (1) litera (b) cuprind în special:(a) încredințarea și dreptul de vizită;(b) tutela, curatela și instituțiile similare;(c) desemnarea și atribuțiile oricărei persoane sau oricărui organism însărcinat să se ocupe de persoana sau bunurile copilului, să-l reprezinte sau să-l asiste;(d) plasarea copilului într-o familie substitutivă sau într-un centru de plasament;(e) măsurile de protecție a copilului privind administrarea, conservarea sau dispoziția cu privire la bunurile copilului.

(3) Prezentul regulament nu se aplică:(a) stabilirii sau contestării filiației;(b) hotărârii privind adopția și măsurilor premergătoare acesteia, precum și desfacerea și declararea nulității adopției;(c) numelui și prenumelui copilului;(d) emancipării;(e) obligației de întreținere;(f) actelor fiduciare și succesiunilor;(g) măsurilor luate ca urmare a faptelor penale săvârșite de copii.”

Dacă actele autentice sunt asimilate astfel hotărârilor judecătorești, apreciem că actelor autentice li se aplică și articolele ce reglementează motivele de refuz⁵ al recunoașterii, în măsura în care acestea sunt compatibile cu natura actului autentic notarial.

Așa cum am arătat, notarul trebuie să facă o evaluare a raportului juridic, a legii aplicabile, a respectării condițiilor de fond și de formă, a procedurilor administrative de certificare a autenticității actului sub forma Apostilei/supralegalizării, înainte de a recunoaște efectele juridice ale unui act străin, fie el și autentic, deoarece numai un act valabil încheiat și calificat ca fiind autentic în statul emitent poate să se bucure de efecte extrateritoriale.

Cum nici judecătorul nu poate interveni asupra fondului unei hotărâri judecătorești străine atunci când se pune problema ca aceasta să fie recunoscută, nici notarul instrumentator nu poate interveni asupra fondului actului autentic străin, dar poate să refuze să recunoască efectele acestuia, făcând aplicarea dispozițiilor care reglementează refuzul recunoașterii unei hotărâri judecătorești. Dintre cazurile de nerecunoaștere expres și limitativ prevăzute de art. 22 și art. 23 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, ar putea fi aplicate în cazul actelor autentice notariale: încălcarea ordinii publice (de exemplu, nu vor fi recunoscute efectele personale ale unei căsătorii /convenții de poligamie), caracterul ireconciliabil cu un alt act autentic emis în statul de destinație sau cu o hotărâre judecătorească pronunțată în statul de destinație.

⁵ Art. 22 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, Motive de refuz al recunoașterii hotărârilor judecătorești pronunțate în materie de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei:

“O hotărâre judecătorească pronunțată în materie de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei nu se recunoaște:

(a) în cazul în care recunoașterea contravine în mod evident ordinii publice a statului membru în care se solicită aceasta;

(b) în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un act echivalent nu a fost notificat sau comunicat în timp util părâtului care nu s-a prezentat și astfel încât acesta să își poată pregăti apărarea, cu excepția cazului în care se constată că părâtul a acceptat hotărârea într-un mod neechivoc;

(c) în cazul în care aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată într-o acțiune între aceleași părți în statul membru în care se solicită aceasta sau

(d) în cazul în care aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț într-o cauză între aceleași părți, din moment ce această primă hotărâre îndeplinește condițiile necesare recunoașterii sale în statul membru în care se solicită aceasta.”

Art. 23 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, Motive de refuz al recunoașterii hotărârilor judecătorești în materia răspunderii părintești:

“O hotărâre judecătorească pronunțată în materia răspunderii părintești nu este recunoscută:

(a) în cazul în care recunoașterea contravine în mod evident ordinii publice din statul membru în care se solicită recunoașterea, luând în considerare interesul superior al copilului;

(b) în cazul în care, cu excepția procedurilor urgente, aceasta a fost pronunțată fără a-i da copilului posibilitatea de a fi ascultat, încălcându-se astfel normele fundamentale de procedură din statul membru în care se solicită aceasta;

(c) în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un act echivalent nu a fost notificat sau comunicat în timp util persoanei care nu s-a prezentat și astfel încât aceasta să își poată pregăti apărarea, cu excepția cazului în care se constată că respectiva persoană a acceptat hotărârea într-un mod neechivoc;

(d) la solicitarea oricărei persoane care susține că hotărârea se opune exercitării răspunderii sale părintești, în cazul în care hotărârea a fost pronunțată fără ca această persoană să fi avut posibilitatea de a fi ascultată;

(e) în cazul în care aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată ulterior în materia răspunderii părintești în statul membru în care se solicită recunoașterea;

(f) în cazul în care aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată ulterior în materia răspunderii părintești într-un alt stat membru sau în statul terț în care copilul își are reședința obișnuită, din moment ce hotărârea ulterioară îndeplinește condițiile necesare recunoașterii sale în statul membru solicitat sau

(g) în cazul în care nu a fost respectată procedura prevăzută la articolul 56. “

Dacă Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 vorbește expres despre recunoașterea actelor autentice, Regulamentul (CE) nr. 44/2001 se limitează la a reglementa executarea actelor autentice în aceleași condiții ca și hotărârile judecătorești⁶. Cu toate acestea, se poate aprecia că și pentru recunoașterea actelor autentice se aplică prin analogie dispozițiile care reglementează recunoașterea hotărârilor judecătorești⁷.

Art. 57 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 este totuși important pentru materia recunoașterii actelor autentice, deoarece alineatul (3) condiționează executarea unui act autentic în statul de destinație de îndeplinirea condițiilor necesare pentru autentificare în statul membru de origine. De asemenea, el conduce pe cale incidentală la admiterea principiului recunoașterii automate a actelor autentice străine ce cad sub incidența Regulamentului (CE) nr. 44/2001 deoarece nu am putea vorbi de executarea unui act fără ca în prealabil să ridicăm și să soluționăm chestiunea producerii de efecte extrateritoriale – adică a recunoașterii actului autentic străin. Dacă actul străin nu ar fi recunoscut în prealabil, problema executării sale nici nu s-ar mai putea pune, deoarece executarea este chiar o consecință a modului în care actul străin își produce efectele pe teritoriul statului de destinație.

Textul elaborat de Comisia Europeană ca Propunere de Modificare a Regulamentului Bruxelles I (Regulamentul (CE) nr. 44/2001), introduce un art. 38 referitor la recunoașterea și executarea hotărârilor străine în materie civilă și comercială, care elimină complet procedura *exequator-ului*, și declară că atât recunoașterea cât și executarea unei atare hotărâri pronunțate într-un stat membru se va produce fără nici o procedură specială și fără posibilitatea de a se opune recunoașterii, respectiv fără o declarație de *exequator*. Partea care va invoca hotărârea declarată ca recunoscută va produce o copie a acesteia care să satisfacă standardele de autenticitate, și, la cerere un certificat tip emis de curtea ce a pronunțat hotărârea. Noul art. 70 declară că un act autentic executoriu într-un stat membru este declarat executoriu în statul de destinație în aceleași condiții ca

⁶ Art. 57 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001: “(1) Actele autentice înregistrate și care sunt executorii într-un stat membru sunt, la cerere, declarate executorii într-un alt stat membru, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 38 și următoarele. Instanța la care se introduce o acțiune în temeiul articolului 43 sau 44 respinge cererea de încuviințare a executării sau revocă hotărârea de încuviințare a executării numai dacă executarea actului autentic este vădit contrară ordinii publice din statul membru solicitat.

(2) De asemenea, sunt considerate acte autentice în sensul alineatului (1) convențiile care au ca obiect obligațiile de întreținere încheiate în fața unor autorități administrative sau autentificate de către acestea.

(3) Actul prezentat trebuie să îndeplinească condițiile necesare pentru autentificare în statul membru de origine.

(4) Dispozițiile capitolului III secțiunea 3 se aplică în mod corespunzător. Autoritatea competentă a unui stat membru în care a fost întocmit sau înregistrat un act autentic eliberează, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, un certificat conform modelului din anexa VI la prezentul regulament.”

⁷ Art. 33 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001: “(1) O hotărâre pronunțată într-un stat membru este recunoscută în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la vreo procedură specială.

(2) În cazul unei contestații, orice parte interesată care invocă pe cale principală recunoașterea unei hotărâri poate solicita, în conformitate cu procedurile prevăzute în secțiunile 2 și 3 din prezentul capitol, ca hotărârea să fie recunoscută.

(3) Dacă recunoașterea este invocată pe cale incidentală înaintea unei instanțe a unui stat membru, aceasta din urmă este competentă în materie.”

Art. 34 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001: “O hotărâre nu este recunoscută:

1. dacă recunoașterea este vădit contrară ordinii publice a statului membru solicitat;

2. dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost comunicat sau notificat părâtului care nu s-a înfățișat în timp util și într-o manieră care să-i permită acestuia să-și pregătească apărarea, dacă părâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă;

3. dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată într-un litigiu între aceleași părți în statul membru solicitat;

4. dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț între aceleași părți într-o cauză având același obiect și aceeași cauză, cu condiția ca hotărârea pronunțată anterior să întrunească condițiile necesare pentru a fi recunoscută în statul membru solicitat.”

Art. 35 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001: “(1) De asemenea, o hotărâre nu este recunoscută dacă sunt nesocotite dispozițiile din secțiunile 3, 4 și 6 din capitolul II sau într-unul din cazurile prevăzute la articolul 72.

(2) La verificarea temeiurilor de competență prevăzute în alineatul precedent, autoritatea solicitată este legată de constatările de fapt pe baza cărora instanța din statul membru de origine și-a întemeiat competența.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), competența instanței din statul membru de origine nu poate fi revizuită. Criteriul ordinii publice prevăzut la articolul 34 punctul 1 nu poate fi aplicat normelor în materie de competență.”

și hotărârile judecătorești. Mai important, noul art. 71 declară că actul va trebui să îndeplinească condițiile necesare pentru a fi considerat autentic în statul de origine.

Pentru a nu lăsa să planeze în continuare interpretări diferite referitoare la circulația actelor autentice în Uniunea Europeană, Consiliul Notariatelor din Uniunea Europeană susține introducerea unor amendamente la Propunerea de modificare a Regulamentului Bruxelles I care să tranșeze chestiunea recunoașterii actelor autentice, în sensul de a consacra în mod expres atât principiul recunoașterii automate cât și motivele de nerecunoaștere a unui act autentic notarial.

Notar public Ioana Olaru
Camera Notarilor Publici București